

LABO

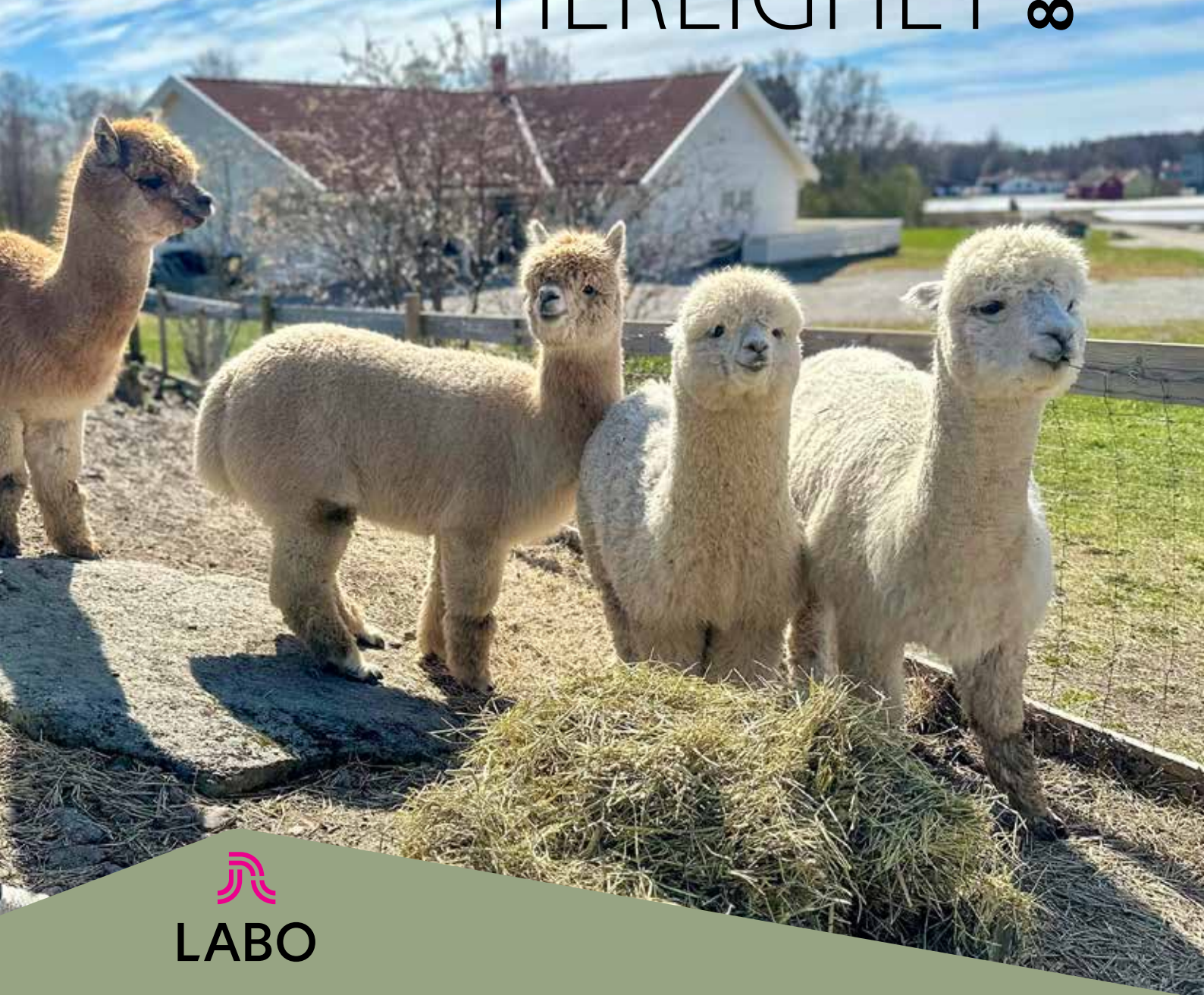
magasinet

 BOSERVICE GRØNNE FINGRE

nr. 2 • 2024

GÅRDSBUTIKKENE: ÆRLIGHET OG HERLIGHET ∞

LABO

14 SJØPARKEN

18 INSEKTVENNLIG HAGE

24 JUS: BUSKER OG TRÆR

Bygg C er under oppføring (9 ledige leiligheter)

Innflyttningsklare leiligheter med flotte fellesområder – flytt rett inn nå!

Leilighetene i bygg A og B er ferdigstilt og overtatt av fornøyde eiere. Det er 5 innflyttingsklare leiligheter som fortsatt er ledige – to ulike leilighetstyper fordelt på fire etasjer.

**ÅPEN DAG/
VISNING**

**lørdag 15. juni
kl. 14–15**

**Eller book privatvisning
etter avtale.**

**Påmelding til megler
tlf. 99 25 77 56**

Du har fortsatt mulighet å sikre deg en av de flotte ledige leilighetene. Denja Hage består av innholdsrike 3- og 4-roms leiligheter fra 78 til 98 kvm. Prosjektet kan skilte med store sosiale uterom bestående av to drivhus/orangeri, bocciabane (kommer i neste byggetrinn), hobbyrom og flere trivelige sitteplasser.

Det er lagt stor vekt på å skape et godt nabolag og sosiale arenaer. I tillegg er det nærbutikk og bussstopp like ved, og kun en kort rusletur til Nordbyen kjøpesenter.

I Denja Hage har du mulighet for individuell nedbetaling av fellesgjeld (IN-ordning).

Ta gjerne kontakt med megler for mer informasjon eller les mer på:

www.denjahage.no

Foto visningsleilighet.

Foto visningsleilighet.

BOLIGPRISER OG BOLIGKJØPSMODELLER TIL GLEDE OG NOE BEKYMRING

I Larvik hadde en single førstegangskjøper muligheter til å kjøpe 28 prosent av alle boliger som ble solgt i 2023, ned fra 39 prosent for to år siden i 2021. De siste 20 årene har det blitt gradvis færre boliger tilgjengelig innenfor en typisk førstegangskjøpers budsjett i Larvik. 2023 var første året der en førstegangskjøper kunne kjøpe færre enn 30 prosent av de omsatte boligene. Den typiske single førstegangskjøperen i Larvik hadde et boligbudsjett på 2,6 millioner kroner i 2023, mens medianprisen på solgte boliger var kr. 3,4 millioner kroner. Boligprisene i Larvik økte litt mer enn førstegangskjøpernes typiske boligbudsjett i fjor. Det medførte at andelen boliger en typisk førstegangskjøper har råd til falt, fra 30,6 % i 2022 til 28,3 % i 2023. Så trenden gir grunn til bekymring.

Men tilgangen på boligmarkedet for førstegangskjøperen er vesentlig bedre i Larvik enn i de fleste andre bykommuner i Norge, også sammenlignet med nabokommunene våre, Sandefjord og Tønsberg. I pressområdene som Oslo/Drammen, Stavanger, Trondheim og Tromsø er tilgangen langt dårligere, eksempelvis hadde førstegangskjøperen råd til ca. 3 % av boligene som ble solgt i Oslo i 2023. Nasjonalt var tilsvarende andel 14,8 %, mens den altså i Larvik var 28,3%. Boligprisene i Larvik er fremdeles på et nivå som innebærer at den unge førstegangskjøperen har gode muligheter til å kjøpe seg sin første bolig.

I et forsøk på å gi de unge en større mulighet til å komme seg inn på boligmarkedet, så er det lansert ulike boligkjøpsmodeller de siste årene. De to vanligste modellene er 1) Deleie – hvor man kjøper boligen steg for steg, først en del – f.eks. 50 % - og samtidig inngår en leieavtale med selger for resten av boligen med et mål om å kjøpe en større andel av boligen etter hvert som man

får råd/ finansieringsevne og 2) Leie til eie – hvor man inngår en avtale om å leie boligen i et bestemt antall år og samtidig har en rett til å kjøpe boligen i denne leieperioden – fortrinnsvis til en pris/ vilkår som ble avtalt ved inngåelsen av leieavtalen.

Selv om hensikten med boligkjøpsmodellene er gode, så er ikke alt rosenrødt ved dem. Administrerende direktør i Eien- dom Norge, Henning Lauridsen, påpeker i et innlegg i Aftenposten den 20. mars i år, noen betenkeligheter og svakheter ved modellene. Den største årsaken til at de har oppstått, er at bankene på grunn av en streng utlånsregulering ikke kan gi deg det lånet du trenger for å kjøpe boligen. Det skjer, som Henning Lauridsen skriver: Vannet renner alltid den letteste veien. Boligkjøpsmodellene som nå tilbys av stadig flere utbyggere og andre boligselgere er rett og slett en annen måte å finansiere boligkjøp på enn et banklån. Men disse modellene er ikke risikofrie, og de fleste ordningene er sannsynligvis en dyrere måte å finansiere et boligkjøp på enn et boliglån i banken.

Forbrukertilsynet har i en høringsuttalelse uttrykt bekymring for at forbrukervernet ikke er tilstrekkelig utredet og ivaretatt i modellene som tilbys. Spesielt gjelder dette manglende avklaring av forholdet til andre lover, slik som bustadoppføringsloven, avhendingsloven og husleieloven. Tilsynet stiller spørsmål til hvordan eventuelle mangler ved boligen skal håndteres, hvilket kan bli problematisk dersom utbygger også er tilbyder av boligkjøpsmodellen, og til fastsettelse av både leie- og kjøpspris for boligen. Det finnes også en risiko for at kapitalsvake tilbydere av boligkjøpsmodellene kan gå konkurs, og at dette kan

Foto: Line Loholt

resultere i et påfølgende tvangssalg av boligen. I verste fall risikerer forbrukeren tap av både boligen og penger i et slikt tilfelle.

Når det er sagt, så er det flere store, solide og seriøse tilbydere av boligkjøpsmodeller, blant annet noen boligbyggelag. Det er neppe stor grunn til å være bekymret for disse tilbyderne, verken når det gjelder gode hensikter eller kapitalstyrke. Men faktum er at boligene koster det de koster, uansett hvordan man finansierer kjøpet av dem. Og det finnes svært sjelden en gratis lunsj som varer livet ut. Vi har et sterkt og solid bankvesen i Norge som er underlagt strenge konsesjonsregler. Da kan det være en bedre løsning å lempe på bankenes utlånsforskrift, og at vi benytter ordningen med etableringslån i kommunene i lang tid større grad.

Så får vi i Larvik være glade for at vi enn så lenge har et boligprisnivå som gir de unge førstegangskjøperne gode muligheter til å komme seg inn på boligmarkedet.

LABO

magasinet

nr. 2 • 2024

innhold

Boservice.....	s. 5
Gårdsbutikkene	s. 8
Borettslagenes Sikringsordning 30 år	s. 12
Øyhopping på Agnes	s. 14
Tema: Insektvennlig hage	s. 18
Et blomstrende borettslag	s. 20
Forkjøpsrett	s. 22
Jus: Trær og busker	s. 24
Tankedryss	s. 26
Moroside	s. 28
Bomiljøprisen	s. 29
Mimremat: Flesk og duppe	s. 30
Medlemsfordeler	s. 34

8

18

LABO

MEDLEMSBLAD FOR LARVIK BOLIGBYGGELAG - NR. 2 - 2024

ANSVARLIG REDAKTØR
Adm.dir Asle Granerud,
LABO

REDAKSJONSANSVARLIG
Alise Myhre
Alise.Myhre@labo.no

ADRESSE
Prinsegata 4, Pb. 263
3251 Larvik
Tlf. 33 13 85 00
E-post: labo@labo.no
Hjemmeside: www.labo.no

REDAKSJONELL PRODUKSJON
LABO, Tanja Hauge Reine

ANNONSESALG
Arnt Erik Isaksen
arnt.erik.isaksen
@flexkommunikasjon.no

PROSJEKTLEDELSE
OG GRAFISK UTFORMING
H-Design - Hege Svennevig
H-Design@altiboxmail.no

TRYKK
Trykk-Service AS

FORSIDEBILDE
Karianne Dancke.

BOSERVICE GIR DEG **TID TIL Å LEVE**

Burde klippet plenen, burde beskåret frukttrærne, burde kostet gårdsplassen, burde strødd ut bark og burde klippet hekken. Det er lov å kjøpe seg tid til å leve.

TEKST OG FOTO: KARIANNE DANCKE

Mange har stått i situasjoner og oppgaver der en vaktmester eller gartner ville vært svært kjærkomment. LABO Boservice utfører oppdrag for alle; borettslag, sameier og private.

LETTVINT HAGELIV

- Etter 70 år med hus og hage er det deilig enkelt å nyte hagelivet fra verandaen, kvitrer Birgit Nilsen.

Vi møter henne hjemme i Nansetveien 70-borettslag, et herlig grønt, skjermet boområde og borettslag sentralt på Nanset.

- Vi satte bort barking og litt generell opprydding av fellesskapets grøntområde i fjor, så i år kjøper vi litt ekstra tid til stell av bed blant annet, forteller Birgit. Hun er styremedlem i borettslaget og har leilighet med fantastisk beliggenhet i første etasje ut mot hagearealet.

OG TILGJENGELIG FOR PRIVATE

- Vi tar alle type oppdrag tilknyttet alle typer eiendommer. Spesielt at vi er like tilgjengelige for oppdrag for private husholdninger kommer gledelig overraskende på mange, forteller Ida Waale fra Boservice.

- Rett over gjerdet der hadde vi plenklippingen tidligere, sier hun og peker over til hagen foran en enslig frittliggende villa. Jeg vet også at vi hadde fast avtale og oppdrag med å klippe en svært oversiktig liten hageparsell i et sameie der hver beboer på bakkeplan hadde ansvar for hver sin vesle hageflekk. Det kan ikke ha vært mange kvadratmeterne, husker hun.

Innenfor ulike borettslag finnes ofte ulike modeller for hvordan stell og ivaretagelse av fellesområder skal foregå. Det kan være både enkelt og effektivt å sette det vekk hvis alternativet er at alle skal gjøre litt. Da unngår man situasjoner med mispass og krangling fordi man tenker ulikt om tid for utførelse eller kvalitet på utførelse.

- Det er lettvinnt å ha tilgang på velstelt hage samtidig som ansvaret begrenser seg til egen veranda, sier Birgit, og snakker varmt og rosende om alle sider av tjenestene borettslaget hennes kjøper av Boservice.

DE BESTE

Alle oppdrag er like viktige for Boservice. Her finnes variert og solid fagkompetanse, erfaring, grønne fingre og svært dyktige maskinførere. Ikke minst består gjengen du kan kjøpe tjenester av, over middels blide og hyggelige folk.

Rahim Marke, gartner, er et kjent ansikt for mange. Han slår av en hyggelig prat med Birgit over verandakanten før han svinger seg inn i et gult glis, en Tuchel Sweep, det nyeste

og beste utstyret tilknyttet rydd og kost av asfalterte uteområder.

Noen oppdrag og oppgaver virker litt ekstra attraktive etter innkjøpet av den helt nyeste kjøredningen fant sted.

- He, he, det kan godt hende, ler Ida. Marke er alltid i godt humør uansett oppgave. Det bekrefter gode kollegaer.

- Ingen grunn til noe annet: Hyggelig jobb, fine oppgaver, gode kollegaer og blide kunder – og i dag også pent vær, hilser Marke mens han er i full fart mot dagens neste oppdrag.

**GRØNNE FINGRE HOS
BOSERVICE UTFØRER
GJERNE:**

- Plenklipp
- Beskjæring trær, busker og hekker
- Luking
- Løvblåsing
- Bortkjøring av hageavfall
- Fjerner grus fra plen og gårdsplass
- Trefelling
- Stubbefresing
- Tar seg av beplantning
- Renser takrenner
- Barking av skråninger og bed
- Merker opp parkeringsplasser

**Ta kontakt:
Tlf.: 477 04 528**

Larvikbanken har fått nytt navn

Nå blir heilagjengen enda større!

Vi er fortsatt den nære banken med god, personlig rådgivning. Nå går vi sammen med Skagerrak Sparebank og Andebu Sparebank for å bli den ledende lokalbanken for Vestfold, Telemark og Agder.

skagerraksparebank.no

GÅRDSBUTIKKENE: ÆRLIGHET OG HERLIGHET

TEKST OG FOTO: KARIANNE DANCKE

I vårt distrikt finnes flere utvalgsrike salgsboder og gårdsbutikker som selger selvdyrket, selvbakt og selvprodusert. Det gir deg tilgang på råvarer, ferdige middager, deilig bakst, såper, kremer og mange gode opplevelser.

I omkring syv år har Marthe Hillestad vært eier og driver av Søndre Grevle gårdsbutikk, bare få minutter utenfor Stavern sentrum. Til å begynne med bestod butikkdriften i en jordbærbod og salg av jordbær og stykker av utegrist til grossist. I 2020, i løpet av Corona, kom gårdsbutikken på plass, og i dag selges alt som produseres på gården i egen butikk.

STADIG UTVIKLING

- Jordbær, utegris, asparges, poteter, bønner, mais, sylteagurker, gresskar og korn, ramser Marthe opp mens hun stykkevis peker til områdene der det ulike gros.

- I år skal vi også begynne å bake med eget mel, forteller hun lykkelig. Melet de har bakt med frem til i dag har ikke vært langreist.

- Mel fra Kvelde Mølle! Vi liker å løfte frem de lokale, sette lys på andre bra folk og virksomheter som deler vårt verdishyn, sier hun og nevner epler og eplemost fra Kryssgaarden og egg fra Tjølling som andre samhandlingsbønder.

SAKTE MAT – RASKT SERVERT

Ved å selge i egen butikk blir det en absolutt nærhet mellom produkt, produsent og forbruker.

- Nærmere maten har vi aldri vært, sier Marthe tankefullt og hviler blikket på den første jordbærboden de hadde langs veien. Den er tatt vare på og befinner seg et stykke inn på gårdstunet nå.

Marthe var tett på maten mens hun jobbet utenfor gården også. I flere år jobbet hun fulltid på Meny, men med permisjon om sommeren for å drive gården.

- Men så ville jeg mer!, sier hun opprømt. Nå jobber hun fulltid pluss på gården og i fjor fikk hun på plass produksjonskjøkken på låven som sysselsetter en kokk i 100% stilling.

- Nå viderefører vi hele grisen; koker på knokene og bruker hele dyret, vi baker masse, dyrker mer og selger både råvarer og det vi lager i gårdsbutikken, gjør hun rede for.

- Tre dager i uken lager vi middager som selges kalde i butikken. Hva vi lager varierer med råvarene vi har. Det kan være lasagne, gulasj ... kvalitetsmåltider som er laget med hjerte, sier hun varmt. Sakte mat – raskt servert, beskriver hun rettene som enkelt plukkes opp i gårdsbutikken onsdager, torsdager og fredager, og varmes opp hjemme når du vil spise dem.

NOE ER ALLTID I SESONG

Om våren er det aspargesen som gjelder, sommerstid er jordbærsesong og deretter høsten med mais og gresskar.

- Halloween er blitt en skikkelig hyggelig høysesong hos oss. Da åpner vi dørene og folk kommer hit og skjærer gresskar og vi har hyggelige høstkvelder på låven, forteller Marthe.

Førjulstiden har etablert seg med bugnende julebutikk på låven. Her

binder vi kranser og det fylles opp med stemningsskapende interiørvare og vi tilbyr et stort utvalg av gavepakker med mat.

Matgavepakker har slått seg opp som svært populære både firmagaver, der ulike virksomheter gir en hilsen som betyr noe til sine ansatte, men det selges også mye som høyt verdsette vennegaver.

RIBBESLEPPET

Det helt store i desember er Ribbesleppet!

Marthe ler av hvordan mitt ansikt krøller seg i undring.

- To annonserte lørdager er det ribbeslipp på gården og folk står i kø fra låvebroen og helt ut på veien for å velge seg den ribba de helst vil ha, forteller hun.

Og det er ikke bare folk i Stavern og omegn som gjør køen på utsiden.

- Det har vist seg både til ribbesleppet, men også hva hvem som er kunder i gårdsbutikken generelt gjennom året, at nedslagsfeltet strekker seg langt utover umiddelbare naboer og den nærmeste Brunlanes-kysten.

- Kjernen er mellom Skien og Tønsberg!, forteller Marthe stolt. Og så er det et betydelig antall kunder fra Oslo. Og de kommer ikke bare når de er i område. Flere forteller at de tar det som en tur og reiser hit i ens ærend for å handle råvarer og mat samt gjøre gode opplevelser på Søndre Grevle.

EKTE OPPHAVSGLEDE

Kjemi- og naturfaglæreren koser seg med gramvekt i arbeidet med såpeproduksjon som har flere tusen år gamle tradisjoner.

Det er såpe, kremer, salver og duftprodukter som er Guro Rimstads håndverk og Lillavendels merkevarer. - Historisk såpeproduksjon ligger tett på gårdsdriften. I Norge har vi tusen år gamle tradisjoner der bonden tok til side fett fra gris og ku etter slakt, og så kom såpekokere til gårds en gang iblant, kjente blandingsforholdet med lut ... og slik er det helt grunnleggende i håndverket fremdeles, forteller Guro. Hun elsker å sitte med gramvekten, urter, lut og ulike fettyper. Se med- og motreaksjoner. Forstå hva man holder på med. - Urtene jeg bruker, som groblader og duftplanter som lavendel, både dyrkes og tørkes her på gården, forteller hun. Gården ligger tett på Helgeroa, men trukket akkurat så mange høydemeter opp så vi ser sjøen glitre fra det hyggelige caféområdet.

HELÅRSTILBUD

- Jeg skulle bare ha et par bord på utsiden til kafferast, men nå har både butikken og cafeen blir helårsvirksomheter som sysselsetter tre årsverk gjennom hele året og ti om sommeren, forteller Guro. Gårdsbutikken åpnet hun i 2015 og siden har den vokst og utviklet seg år for år. Hun er tett på i alle ledd og på jobb nesten 365 dager i året, men her er flat struktur og alle oppgaver like viktige.

POPULÆRE TURVENNER
Fra cafeen er det også nær umulig å ikke feste blikket på de artige alpakaene som holder til litt lenger ned i bakken.

En snåling med lugg, en annen som holder seg mer unna en de andre, alle med særegne ansiktsuttrykk og fornøyet kroppsspråk. - De er heeelt fantastiske og har så mye personlighet, forteller Guro. Fantastisk alpakaullpels som også går inn i virksomheten.

- De klippes og ullen vaskes og spinnes til garn som vi selger, men det strikkes også opp helt nydelige vanter blant annet, som kan kjøpes i butikken, Guro viser garnbunter merket med hvilket dyr ullen kommer fra, og ingen kunstig tilsetning av farge. Du finner garnbunter

i samme nydelig farge som dyrene selv.

De fem alpakaene fra Andesfjellene

Alpakaene er populære turvenner på LillaLavondel.

er lune, tillitsvekkende vesener. Fem stykker. Fire damer og en liten gutt. De er på sett og vis også på lønnsingslista til Guro,
- He, he, jo da. De er turvenner. Man kan leie dem og gå tur med dem. Det er en super opplevelse! Da kan du gå i de flotte områdene i omegn her en time, og det følger alltid med en veileder fra oss, forklarer hun, og legger til at det må forhåndsbookes og at gjengen etter hvert har blitt skikkelig populær.

AUTENTISITET

Det er en nerve av tilstedeværelse i Guro. En oppriktighet og ekthet som kommer igjennom i det hun sier, i det hun gjør, i det hun lager og blikket hun setter i deg.

Hun forteller om gården og virksomheten at til tross for mange pene gjenstander, lekre varer for salg og betagende kaker, servering og omgivelser å spise dem i, så er det ingen pyntegård vi har kommet til.
- Vi jobber hardt og mye, har høy produksjon, tar tradisjon og opprinnelse på alvor og har ikke som mål at noe skal være lettvinnt - høy autentisitet, oppsummerer hun.
Og det er et verdsett og en beskrivelse man enkelt kan oppleve at også spiller gründeren av gårdsbutikken, duftproduktene, den hyggelige cafeen og bostedet til fem alpakaer fra Andesfjellene: LillaLavondel i Brunlanes.

ÆRLIGHETSMARKED

Flere av de mindre gårdsbutikkene og de som ikke har helårsdrift av butikkvirksomheten, har nær alle til felles at de praktiserer «Ærlighetsmarked». At det på dager eller utenom høysesong, finnes varer tilgjengelig og et vippsnummer, og så tar man utgangspunkt i at folk er reale, og gjør opp for seg om de tar med seg varer.

Om det er en særnorsk ordning vites ikke, men at vi stadig har et samfunn der dette mest fungerer, vitner om at det er håp for en bra verden med bra folk – og at bra folk tilsynelatende spiser grønnsaker.

GÅRDSBUTIKKER

Det finnes flere supre gårdbutikker og utsalgsboder i Larvik og omegn, blant annet:

Huseby gård, Tjølling
Søndre Grevle
Foldvik vestre gårdsbutikk
LillaLavondel
Kryssgaarden
Skjærgårdshagen

ÅKERKVINNENE:

Åkerkvinnene er et gründernettverk som kom ut av satsingen på økt verdiskapning i landbruket i Vestfold:

LillaLavondel: produserer såper, kremer, gårdsbutikk grønnsaker og asparges

Skjærgårdshagen: produserer såper, kremer, gårdsbutikk grønnsaker og asparges

Kryssgaarden: økologisk produsent av epler, pærer, bringebær, agurker og mais

Ingunns hage: hage, butikk i orangeriet, hageeventer, hage-/interiør oppdrag.

Grønn glede: produksjon av eukalyptus og vintergrønt.

Søndre Grevle: frilandsgris, jordbær, gårdsbutikk

«HER ER DET TOMT, MEN DET ER PLOSS TIL MANGE!»

**Søknadsfrist
31. august!**

Ragnhild Bull Hansen og Lisbeth Eikenæs

Herregårdsbakken borettslag har levert første søknad til Borettslagenes Sikringsordning 30-årsjubileum, og kaster gladelig utfordringen videre. I forbindelse med jubileet skal nemlig ordningen dele ut 100.000 kroner til 10 forskjellige borettslag som ønsker å forbedre og trygge borettslaget sitt.

«Vi kaller det Flyplassen!» Lisbeth Eikenæs ler godt i det hun ser rundt seg - «Her er det kun mose og ingen møbler» fortsetter hun og tydeliggjør godt hva Herregårdsbakken 4 og 6 kunne tenke seg:

«Dette er akkurat den spiriten vi håpet på å få» sier Sven Eric Dæhlin i Borettslagenes Sikringsordning. «I 30 år har vi jobbet for at alle i borettslag

rundt i landet skal få bo trygt, og slippe å betale fellesgjelden til naboen om de skulle få betalingsutfordringer. Nå ønsker vi å bruke noen av midlene til å gi tilbake til borettslagene»

«For å søke, er alt vi ønsker oss en kort videofilm på maks 60 sekunder der borettslaget viser oss kort hva de ønsker å gjøre. Filmen trenger på ingen måte å være «fancy» - her

er det initiativgleden og formålet vi ønsker å se.»

Opplastingsløsningen, vil være klar fra 12. juni, og er tilgjengelig via NBBL.no/sbs.

Søk da vel!

VEDLIKEHOLD AV **TAK**

*Vi har
mange gode
referanser!*

VI ER ET PROFESJONELT SELSKAP MED MANGE ÅRS ERFARING I FORNYING OG VEDLIKEHOLD AV TAK OG FASADER I BORETTSLAG OG SAMEIER.

TAKFORNYING

- Vask
- Dypimpregnering
- Sprøytemaling
- 10 års garanti!

- Forhindrer groe
- Beskytter betongen
- UV-filter
- "Nytt" utseende.
- Vår beste behandling

VASK OG IMPREGNERING AV TAKSTEIN

- Forhindrer groe
- Beskytter betongen
- UV-filter

**KONTAKT OSS I DAG
FOR GRATIS BEFARING!**

TLF.: 400 91 444

WWW.TAKFORNYERN.AS

ØYHOPPING PÅ AGNES

”
- Paletten som preger de karakteristiske husene har hentet inspirasjon fra den pittoreske, italienske kystbyen Portofino.

Tilknyttet ulike variasjoner av sameier, borettslag og samlokasjoner av boligløsninger finnes spennende og viktige verv. Ganske uvanlig er at verv tilknyttet boliggrupperinger rår over mange løpemeter med brygge og at disse fordeles på en rekke øyer.

TEKST OG FOTO: KARIANNE DANCKE

Leder for driftsforeningen til Sjøparken holder blick over 250 mål rundt regnet. Ennå er ikke alle målene eiendom formsatt og utbygget, og ulike steg av utviklingen innebærer at områder som er fastland i dag vil være øyer til høsten.

PALETTINSPIRASJON FRA PORTOFINO

I november 2017 flyttet Elisabeth Frang til Sjøparken. Sammen med de andre øybeboerne av Øy4 var hun blant de aller første som bosatte Larviks Portofino.

- Paletten som preger de karakteristiske husene har hentet inspirasjon fra den pittoreske, italienske kystbyen, vet Elisabeth. Som leder for driftsforeningen jobber hun tidvis tett på

både arkitekter og andre ressurser tilknyttet Sjøparken.

OMFANGSRIKT ANSVAR

Kort, men svært beskrivende, er driftsforeningen ansvarlige for alt utomhus.

- Ikke utstikkerne mellom båtene, men selve bryggegangen sorterer til driftsforeningen. Det er et separat bryggesameie som har ansvaret for utstikkerne og båtfester, men bade-trappen er vårt ansvar, sier Elisabeth og smiler bredt.

Sammen med seks andre, alle fastboende, utgjør hun driftsforeningen.

DA KNUD KOM PÅ BESØK

Det er ikke et uttalt kriterium at man må være fastboende for å være del

av driftsforeningen, men det en klar fordel.

- Når vær og annet står på må vi være hands-on, for å si det sånn, kommenterer den driftige leder og forteller friskt om da Knud var på besøk.

- Altså i 2018, da vi knapt hadde bodd her i et år, kom han Knud, innleder Elisabeth på melodisk Bodø-dialekt. Hun smiler litt ertende før hun fortsetter:

- Det var vær ja, men da fikk vi også se funksjonen i arkitekturen her på Øy4. Uterommet som man kan tro er laget for å gi tak over bryggefestene, er kreert så bølgene kan slå over mo-loen og inn i avlastningsbassenget her, forklarer hun.

Det var flere som fikk gått noen run-

Elisabeth Frang, leder av driftsforeningen.

der med seg selv og boligvalget tett på sjøen mens ekstremværet herjet. - Folk ble redde for både byggene, båtene sine og bilene sine, men det gikk fint. Selv skremmes jeg ikke så fort av vær. Jeg har mine opplevelser fra Nord-Norge som har herdet meg, tror hun.

Været bidro på sitt vis til både samhold og felleskap.

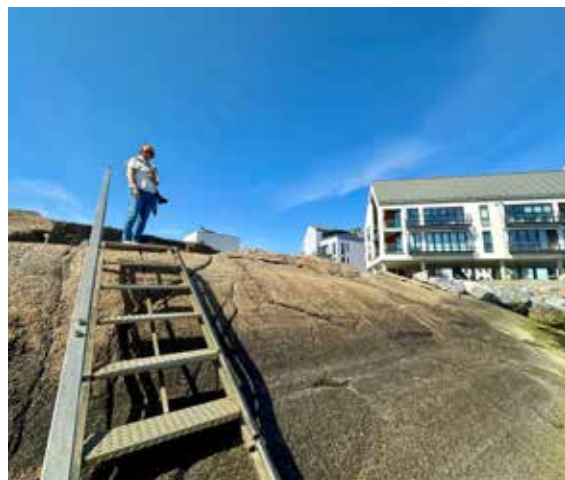
- Vi var vel omkring 20 fastboende her på Øy4 den gangen og vi trygget hverandre, laget mat sammen og tok generelt godt vare på hverandre mens Knud herjet tett på oss, forteller hun.

DRIFTSFORENINGENS TO-DO`S

At det helt vanlige vinterværet også herjer med området bærer en lekker duo-hvilebenk preg av.

- Den står til vanlig her ved nedstigningen til vannet, men ryggen røk på den da vinden kastet den over ende, så nå står den på driftsforeningens to-do-liste, bekjenner Elisabeth. Et annet gjentakende to-do-prosjekt er vedlikehold av ytterste molo.

- Havet skyller rett og slett de mindre steinene bort, så hvert år har vi et stort prosjekt i å fylle opp igjen, sier hun og leder en stein på villspor tilbake på plass med et lett spark mens vi tar oss bortover mot moloen på gangveien som skjermes ovenfra med et «svevende» leilighetsbygg. - Dette er hvorfor Øy4 har ansvaret for den årlige sommerfesten, smiler hun bredt – vi har uteplass med tak!

HER SKAL LEVES

Etter hvert som hele Sjøparken er ferdig utviklet er det planlagt for at 600 boenheter vil utgjøre den fantastiske

kystperlen. Hånd-i-hånd går utviklingen av nærområdet. Her finnes lekeplasser, rasteplasser, solplasser, badeplasser og båtplasser.

- Trivsel er viktig. Her skal leves. Der borte, under takutstikket, ble det anlagt bocciabane i samarbeid mellom utbygger og driftsforeningen i fjor. Der er det ofte folk. Snart kommer en cafe borte ved kunstneratelierene, en pub er planlagt, en park er under etablering og Nerdrummuseet gjør selvfølgelig noe for plassen også utover å sette Agnes og Sjøparken på kartet.

OG KARTET VIL ENDRES

- Da vi flyttet inn og året etter da uværet herjet, var ikke en gang Øy4 en øy. Nå er vi det og denne ytterste øya er forbundet med Øy3 med den vakre buebroen og de fantastiske bryggegangene som spinner områdene sammen. Men broen er egentlig fastlandsforbindelse – foreløpig, for til høsten åpnes kanalen videre og da blir det ekte øy av Øy3 også, forteller Elisabeth. Det er faserende terminologi hun kan ta i bruk om fellesareal, gangbaner og rekreasjonsområder hun leder tilsynet og driften av.

BOLIGBYGGELAGENES
MEDLEMSFORDELER

39 kr

/mnd i fastbeløp
+ 3,63 øre/kWh
i påslag

Medlemsstrøm - pris time for time

I dag kan det være vanskelig å følge med på alt rundt strøm. For våre medlemmer er det viktig å ha en trygg og stabil strømleverandør som gjør det enkelt for deg å være strømkunde.

Medlemspris for deg som medlem i LABO

- ✓ **2 % bonus** på ditt strømforbruk (etter at evt stømstøtte er trukket fra)
- ✓ Du får alt på en faktura, strømstøtte og nettleie
- ✓ Ingen forskuddsbetaling og ingen binding
- ✓ I tillegg er appen gratis

Prisen følger strømmarkedet time for time. eFaktura gebyrfritt, 10 kr pr papirfaktura. Ingen bindingstid. Etterskuddsvis fakturering. Avtalen gjelder privatkunder og forutsetter godkjent kredittvurdering. Gratis app som gir deg full kontroll. Avtalen kan sammenlignes på Forbrukerrådets strømprisportal.

Ring **987 02 006** eller les mer medlemsfordelen din polarkraft.no/medlemsstrom

Tips til en INSEKTVENNLIG hage

Insektene synker i antall, og vi mennesker har en god del av skylden. Men heldigvis er det mye vi kan gjøre i borettslag, hager og på balkonger for å sikre at insektene får tilgang på nok mat.

DISSE BLOMSTENE ELSKER INSEKTENE:

VÅR: Selje, krokus,
marianøkleblom

SOMMER: Prestekrage, rød-
knapp, skogkløver,
engknoppurt

HØST: Blåknapp,
bergmynte/oregano

For tips flere pollinator-
vennlige blomster: [bloms-
termeny.no](http://bloms-
termeny.no)

Les mer om viktigheten
av insektsvennlige hager:
[wwf.no/gjor-norges-ha-
ger-villere](http://wwf.no/gjor-norges-ha-
ger-villere)

– En grønn plen er som en ørken for insektene, så gjør den heller om til en blomstereng og lag et matfat for insektene i hagen, sier Sylvelin Tellnes, biolog og naturkartlegger i Miljøfaglig Utredning.

DE VIKTIGE INSEKTENE

Insektene er viktige for økosystemet, og pollinerende insekter, slik som humler, bier, blomsterfluer og sommerfugler, påvirker også matproduksjonen vår.

– Insekter utfører økosystemtjenester, og allerede i flere land ser vi økende utfordringer i matproduksjon på grunn av nedgang i pollinerende insekter. Blant annet når det gjelder produksjon av frukt, forteller Tellnes.

Hun legger til at det ofte settes inn honningbier for å øke pollineringen, men da er dilemmaet at disse kan utkonkurrere de stedegne pollinatorne.

SKAFF DEG ET SELJETRE

Velg planter som blomstrer og tilbyr nektar til insektene gjennom hele sesongen, fra mai til september, ikke bare i juli. Det er biologens første råd

til hvordan man kan bidra til mindre insektsdød.

Og for å sikre at insektene har tilgang på nektar allerede tidlig på våren, anbefaler Tellnes å plante et seljetre. For i tillegg til å gi vakre gåsunger på våren, er seljetreets nektar humlenes favoritt. Spesielt viktig er seljetreet for humledronningen som er utsultet når hun våkner tidlig på våren og skal produsere unger.

– Hun trenger næring tidlig, på en tid av året med få blomster, og da er seljen ekstra viktig, forteller biologen.

FRA PLEN TIL BLOMSTERENG

Tellnes ønsker seg også at vi lar blomstene ta over områder som i dag brukes til gressplen. Det er flere måter å anlegge en blomstereng på, den enkleste metoden er å la gressklipperen stå.

– Hjemme slår jeg halve plenen av gangen, da har jeg konstant blomstrende hvitkløver på halvparten av plenen min, noe som blant annet biene elsker, sier hun. Tellnes slår også et slag for «no mow May», som innebærer at man skal vente med å klippe gresset til mai er forbi.

– Det er veldig viktig for insektene, så får vi heller tåle at gresset ikke er slått til 17. mai, sier hun.

For å få en mer variert blomstereng anbefaler hun å gå litt mer omfattende til verks ved å få frem bar jord og så en frøblanding. Aller helst en norsk blomstermiks med stedegne frø, for norske planter er best for norske insekter.

VANN I HAGEN

I tørkeperioder anbefaler Tellnes også at man anlegger en vanddam eller et vannspeil slik at insektene kan drikke.

– Det trenger ikke å være så komplisert, en balje på 80 liter fungerer fint, gjerne med noe som flyter på toppen, slik at insektene har et sted å lande, sier hun.

Et insektshotell er også et viktig tiltak, gjerne gjort enkelt med en haug med kvister som får ligge urørt når høsten og vinteren kommer.

– En litt rotete krok i hagen er et naturlig insektshotell, perfekt for overvintrende sommerfugler, slik som neslesommerfuglen, sier Tellnes.

ET *blomstrende* BORETTSLAG

For tre år siden bestemte Sollia borettslag seg for å forvandle deler av området rundt blokkene til en blomstrende eng for insekter.

– Det begynte med at noen beboere etterlyste tiltak for å ta vare på insekter, istedenfor å bare ha en grønn gressplen, sier Knut Johansen i Sollia borettslag på Heradsbygda utenfor Hønefoss.

Han har vært styreleder i 14 år for borettslaget som består av 128 leiligheter fordelt på fire blokker, omgitt av plen og utmark.

MINDRE PLENKLIPP OG MER BLOMSTER

Forespørselen fra beboerne førte til at styret engasjerte et gartnerfirma som tok på seg jobben med å etablere en blomstereng. Først ble området frest opp, deretter ble det sådd. Nå vedlikeholdes blomsterengen gjennom sesongen.

– Vi er ikke ferdige enda, det tar tid å etablere en fin blomstereng, men vi er i hvert fall godt i gang, sier Johansen.

Borettslaget har også redusert antallet ganger gresset på utmarksområdet klippes.

– Nå klippes det kun på høsten, etter avblomstringen, og vokser fritt hele sommersesongen, til glede for alle insektene, forteller styrelederen.

ØKT TRIVSEL

Han mener uteområdet rundt borettslaget har mye å si for beboernes trivsel.

– Samtidig som vi begynte prosjektet med å gjøre borettslaget mer insektsvennlig, så etablert vi nye uteplasser ved hver blokk og nå ser vi på

muligheten for å beplante enda mer, og redusere størrelsen på de grønne flatene, sier Johansen, som melder om at beboerne er veldig fornøyde med endringene ute.

– Vi har et eget hageutvalg i borettslaget som jobber med å etablere hyggelige møteplasser og skape trivsel utendørs. Alt dette har jo vært og er fortsatt en veldig morsom prosess, og ikke minst lærerikt, forteller han.

LABO

magasinet

Ta kontakt!

Neste utgivelse kommer i oktober 2024!

Ta kontakt for bestilling av annonseplass eller for å få tilsendt annonseinformasjon for 2024.

Utgivelse: uke 40 • Annonsefrist: 16.09.24

ANNONSEANSVARLIG: ARNT ERIK ISAKSEN - TLF. 411 61 619
arnt.erik.isaksen@flexkommunikasjon.no

Vi utfører alt innen :

- Vann og avløpsanlegg
- Planering og masseflytting
- Grunn- og fundamenteringsarbeider
- Graving og sprengning

ISO 9001
ISO 14001

Maskin-entreprenørenes Førbund

INGENIØR OG ENTREPRENØRFØRR.

H.&K. SANDNES AS

TLF. 33 12 52 77 - LARVIK

FÅ VARSEL OM BOLIGER PÅ FORKJØPSRETT

Har du lurt på om det er forkjøpsrett på en bolig du ser er til salgs, eller er du på jakt etter bolig i et bestemt område. Da kan det være lurt å følge med på forkjøpsrettsportalen og legge inn varsel. Forkjøpsrettsportalen finner du på hjemmesidene våre. Hver torsdag legges det ut boliger der LABO-medlemmer har forkjøpsrett. Du kan enkelt legge inn at du ønsker varsel om det kommer nye boliger på forkjøpsrett, og du kan også velge et geografisk område, størrelse på boligen, type bolig osv.

Forkjøpsretten er fortsatt den viktigste medlemsfordelen. Det betyr at du som medlem kan gå inn i et kjøp, det vil si at dersom en bolig som er tilknyttet LABO blir solgt til noen som ikke er medlem, så kan et medlem som har lengre ansiennitet (vært medlem lengre) gå inn i kjøpet. Det vil si at du må kjøpe boligen for den samme prisen som den som har kjøpt (ved fastprisavklaring), og du må som regel overta på det avtalte tidspunktet. Det er den med den lengste ansienniteten som får boligen, og du vet jo ikke hvem du konkurrerer med. I forkjøpsrettsportalen blir det til enhver tid oppdatert med hva slags ansiennitet den opprinnelige kjøperen har, og kommer det noen som ønsker å benytte forkjøpsretten, vil det bli oppdatert på boligen i portalen.

UNNGÅ AT DRØMMEBOLIGEN GLIPPER

Det kan være fort gjort å gå glipp av at en bolig blir lagt ut for salg og kanskje den bli solgt raskt. Hver torsdag (kan variere ved helligdager) blir boliger på forkjøpsrett lagt ut, og da har du en uke på deg. Det kan være lurt å legge inn et varsel, så går du ikke glipp av noe.

KAN JEG OVERTA ANDRES ANSIENNITET FOR Å KJØPE BOLIG?

Ja et medlemskap kan overføres en gang, men det er viktig å huske på at medlemmer som bor i borettslag ikke kan overføre medlemskapet sitt. Ellers er det fritt fram for å gi bort medlemskap så lenge det er slektninger i rett opp og nedadstigende forhold, som bror til søster, mor/

far til barn osv. Er du usikker på hva det betyr, sjekk hjemmesidene våre, der står det utførlig forklart med en illustrasjon, hvem medlemskapet kan overføres til. Skal du overføre et medlemskap for å benytte forkjøpsrett, husk at dette må ordnes innen kl 14, dagen før forkjøpsretten går ut. (normalt onsdag).

5% BONUS OG RABATT

Montér har alt du trenger til ditt bygge- og oppussingsprosjekt. Som medlem i LABO får du alltid 5% medlemsbonus. I tillegg får du 5% medlemsrabatt* på det du handler.

Merk: For å få LABO-rabatt viser du fram medlemsbeviset ditt, som du finner i LABO-appen. Det er ikke mulig å kombinere LABO-fordelen med andre fordelsprogram hos Montér.

Gå inn på LABO sin app for å finne ditt nærmeste Montér byggevarehus.

*Rabatt gjelder ikke kampanjevare eller nettoprisede varer

TRÆR OG BUSKER

TEKST: JANNE BALBERG KVISVIK, JURIST LABO
FOTO/ILLUSTRASJON: LINE LOHOLT/ADOBESTOCK

Våren er her og det spirer og blir grønt, mest til glede, men busker og trær kan også være en kilde til konflikt.

Trær og busker kan på samme tid være til glede for den som blir skjermet mot innsyn, og til irritasjon for den som mister utsyn og får skygge på uteplassen.

Irriterer man seg over naboens trær og busker er det første man bør gjøre å snakke med naboen. Kanskje kan man komme til enighet, og finne en løsning som begge kan leve med. Det kan f.eks. være at man beskjærer treet eller at man deler kostnaden ved å fjerne et tre. Det er likevel viktig å være klar over at det er den som eier eiendommen treet står på som eier treet og man har som nabo ikke rett til å ta seg til rette og fjerne treet selv. Står treet på borettslagets eiendom, er det borettslaget ved styret som kan beslutte om treet skal beskjæres eller fjernes.

Skulle man ikke komme til enighet har man lovverk som hjelper dersom trær og busker blir til stor ulempe for deg som nabo. Mellom naboer er det nabolovens bestemmelser som sier noe om når man kan kreve at naboen fjerner eller beskjærer treet. Disse reglene gjelder imidlertid ikke for trær og busker innad i sameiet/borettslaget, det skal vi komme tilbake til helt avslutningsvis.

Naboloven § 3 – den såkalte «trebestemmelsen» - er en spesialbestemmelse om trær og oppstiller fire vilkår som må være oppfylt for at man skal kunne kreve at et tre beskjæres eller fjernes:

1. treet må stå nærmere hus, hage, tun eller dyrket jord på naboeiendommen enn 1/3 av trehøyden. I tettbygde strøk pleier man å

legge til grunn eiendomsgrensen, slik at et tre som står 2 meter fra nabogrensen ikke kan være høyere enn 6 meter.

2. treet må være til skade eller særlig ulempe for naboen – det kan f.eks. være at treet eller greinene står i fare for å brette og dermed påføre skade, at det skygger for sola, at det er mye nedfall av løv osv.
3. det må ikke være av nevneverdig betydning for eieren å beholde treet – det kan f.eks. være at treet har historisk betydning eller har en funksjon som sol- eller vindavskjerming.
4. det må ikke være av nevneverdig betydning for naturmangfoldet på stedet å beholde treet - for eksempel at det er en sjelden tresort, treet er fredet osv.

Da naboloven § 3 kun omfatter trær som står nærmere naboeiendommen enn 1/3 av høyden, vil andre trær og busker måtte vurderes etter den generelle regelen i naboloven § 2. Denne bestemmelsen fastslår at naboen ikke må ha noe som er urimelig eller unødvendig til skade eller ulempe for naboeiendommen. Dette er en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.

Dersom vilkårene etter naboloven §§ 2 eller 3 er oppfylt er det § 10 som sier noe om konsekvensene av dette. Naboen er forpliktet til å redusere plagene ned til tålegrensen. Dette betyr at i en del tilfeller er det tilstrekkelig at treet beskjæres i andre tilfeller må det fjernes helt. Treet må for eksempel fjernes helt dersom det ikke er levedyktig etter en beskjæring. Dette beror også på en vurdering i hvert enkelt tilfelle.

Noen ganger vokser naboens trær og busker over eiendomsgrensen.

Disse tilfellene reguleres av naboloven § 12. Dersom trær og greiner krysser eiendomsgrensen kan man kreve at naboen fjerner dette. Hvis naboen ikke fjerner greiner etc. innen rimelig tid, kan man selv beskjære trær og greiner etter grenselinjen.

REGLER I BORETTSLAG OG SAMEIER

Innad i borettslaget eller sameiet har man ingen eiendomsgrenser og nabolovens bestemmelser kommer da ikke til anvendelse. Spørsmål om trær eller busker må da løses på grunnlag av de reglene som gjelder for borettslag og eierseksjonssameier, altså vedtekter, husordensregler, lovlige vedtak, samt borettslagsloven eller eierseksjonsloven.

Det er styret som er ansvarlig for drift og vedlikehold i laget, og herunder er ansvarlig for skjøtsel av trær og busker. Ønsker man at et tre på fellesareal skal fjernes, må man ta

kontakt med styret som kan beslutte om treet skal fjernes eller beskjæres. Styret må vurdere helheten i situasjonen, og særlig ulempene for de berørte beboere.

I noen lag har boligene hageparceller til eksklusiv bruk. Det er ulike regler i de ulike lagene i forhold til ansvar for vedlikehold av hagearealet. Noen steder er det laget som sørger for vedlikehold også av hagene, men de fleste steder har man overlatt dette ansvaret til beboerne. Da er det fornuftig å ta inn bestemmelser om trær og busker i ordensreglene, slik at man unngår at trærne eller hekkene blir til urimelig eller unødvendig ulempe for de andre eierne. Dersom det allikevel oppstår en situasjon med et tre som er til unødvendig ulempe for andre beboere, kan styret pålegge vedkommende å fjerne eller beskjære treet, slik at ulempen forsvinner.

Hos oss får du:
20% Laborabatt på
Luxaflex og
Gardinstoff og
fast 5% Bonus

GRATIS VEILEDNING
GRATIS OPPMÅLING
5 ÅRS GARANTI
BARNESIKRING
POWerview MOROSIERING

- Luxaflex solskjerming gir deg muligheten til å designe og skreddersy produktene til dine vinduer.
- Velg mellom mange forskjellige design, produkter og tettheter.
- Kom innom butikken for å se og prøve produktene vi har utstilt.
- Lag en avtale, så kommer vi på hjemmebesøk med prøvebøker og tar mål. Sammen ser vi på løsninger som passer best til dine behov.

Øya
Interiør Håndverk
Buggesgt 3 - 96 00 99 50

Love Island

Jeg har hund,
Hver morgen går jeg tur med henne.

Hver morgen går jeg mer eller mindre samme turrunde.

Det høres kanskje gjentagende kjedelig ut, men alle disse turer er ulike – selv om det bare er 24 timer siden vi gikk runden sist.

Jeg ser og legger merke til noen endringer, mens hunden observerer og værer andre variasjoner.

Vi ser fugler, andre hunder, andre hundeeiere, spor av rev og generelle dyretråkk og rådyrgroper, og hun(d) og jeg er enige om at gjengen med ekorn som tilsynelatende har base blant noen trær omkring midtveis i runden vår har satt vekkeklokke for å sitte på vent og følge med på oss, like trofast som vi ser etter dem hver morgen.

Anderledes deilig med morgenturene enn turer andre tider på dagen, er stillheten.

Vi rusler før trafikk til barnehager og skole er i gang, før folk har satt kurs for arbeid og noen tider av året før solen har stått opp. Vintertid kan vi være «førstetråkkere»: At ingen andre har gått spor i snøen som har falt over natten. Da blir turen vilt annerledes og opplevelsen av oppdagelsesferd og en frisk nysgjerrighet våkner selv om vi bare er på gangveier og skogsstier et par hundre meter fra 303-veien og på runden vi går hver eneste morgen.

Et strekke av turen vår går langs åkere og jordlapper. Et par av disse møtes i en liten høyde. En kolle med trær og en samling av bondens større steiner som antagelig er ryddet fra åkeren. Som en øy midt i åkerne.

Vi kjenner lydene på morgenrunden vår, hunden og jeg.

Feiingen langs barken av ekornets hale, fuglen som flytter seg på tørre blader eller også opphøret av en lyd som understrekes av hundens stillstand og væring ut i luften.

Et voldsomt vræl ulikt alt annet vi noen gang har hørt, både i tone og kraft, spenner brått både hun(d) og meg til å ta et par støttsteg ut i grøften.

- Hva var det?

Jeg blir redd, hunden mer avventende.

Vi speider, lytter, spenner kroppen. Jeg forsøke å se og lytte, og dreier hode som en radar i 180 grader. Så vræles det igjen. Et drønn av en lyd.

Er det et mannfolk som roper sin vrede av fulle lunger i boligfeltet rett bak svingen?

Er det noen som blir banket opp? Lyden har et maskulint preg. Mer dypt og bass enn lyst og hvinete. Igjen.

Det må være et dyr. Et dyredrønn. Et stort dyr som har skadet seg eller som blir skadet.

Vi ser fremdeles ingen og ingen ting.

Klarer ikke lokalisere hvor lyden kommer fra.

Kan det være en hund som er løs og som har tatt et rådyr? Det raller i ny dyp forløsning av jamrende dyrelyd.

Jeg har trukket hunden helt inntil meg, eller hun har søkt trygghet tett på bena mine. Jeg holder pusten og synes situasjonen er ganske ubehagelig og tillegger hunden min at hun også synes dette er ugreit og ganske skummelt.

Jeg fisker frem telefonen med hånden som ikke holder hunden tett. Er i ferd med å aktivere løsningen for alle

skumle situasjoner: Ringe mannen. Men klokken er ikke en gang seks og jeg vet han sover.

Den kraftfulle jamringen fortsetter. Jeg nyorienterer. Mannen sover, men jeg har telefon. Finnes det en app som kan fortelle meg hva det er jeg hører? En sånn som med musikk der man kan ta opp litt av låta, så kommer tittel og artist opp på skjermen?! Hunden har festet blikket.

Jeg aner en bevegelse.

Ute på øya i åkeren.

Jeg ser et gevir. Svære horn på en stor bukk.

Den strekker hals, åpner kjeften og ... Vi får plassert den gjennomtrengende, brautende, dype rallingen.

Hææ?? Er det rådyret? Pene, elegante råbukken?

Jeg har ikke funnet noen app, men trykket meg frem til YouTube og søkt «brøl rådyr».

Joda «Dette er lyden av ein brunstig kronhjort» kan jeg spille av, og det er blink det. Lyden nøyaktig. En kåt bukk en ellers rolig og tidlig morgen. Stående for seg selv og fristende(?) brøle utpå en åkerøy.

Karianne Dancke

På nett. For gode opplevelser.

Med Altibox får du lynrask fiber og underholdningen du vil ha. Velg den tv- og internettpakken som passer akkurat deg, uavhengig av hva naboen velger!

Styret kan enkelt be om et tilbud fra oss, hvis du som beboer spiller det inn.

vikenfiber.no/boligselskap

altibox

LEVERES AV
VIKENFIBER

Morosider

LØS REGNESTYKKENE FOR Å HJELPE REVEN HJEM TIL HIET SITT!

1. $11+6=$ 5. $19+5=$ 9. $31+4=$ 13. $41+3=$ 17. $49+6=$
2. $23+5=$ 6. $22+9=$ 10. $32+9=$ 14. $45+9=$ 18. $51+8=$
3. $14+8=$ 7. $27+6=$ 11. $37+8=$ 15. $46+6=$ 19. $61+5=$
4. $12+6=$ 8. $27+9=$ 12. $23+7=$ 16. $38+9=$ 20. $60+9=$

30	54	14	55	71	13	40	50	73
17	28	22	77	52	47	98	72	24
19	24	18	44	54	55	85	93	55

16	67	12	20	31	53	30	13	59
10	16	11	31	33	36	45	58	66
89	12	40	34	22	35	41	19	69

FINN 10 FEIL

SUDOKU

LØSNING ▶

SØK BOMILJØPRISEN

For å stimulere til et godt Bomiljø i våre boligselskap, utlyser vi midler.

Tidligere år har Bomiljøprisen handlet om belønning. I år vil vi at Bomiljøprisen skal bli en skikkelig inspirasjonskilde for alle. Potten er i år på kr 30.000,- og vi ønsker at borettslag, stiftelser og sameier skal

søke om noe som bidrar til et bedre bomiljø der de bor. Det kan være ting som gjør boligselskapet mer bomiljøvennlig, som beplantning, benker, grill, lekeapparat, bocciabane, treningsapparater osv. Ingen forslag er for dumme, og alt passer jo ikke alle steder. Kravet er bare at det skal være til gode for alle.

En annen mulighet er å søke om Bomiljøprisen til å finne på noe sammen. Det kan være en busstur, curlingtur, arrangere dans, grillfest, pizzakveld osv. Målet med Bomiljøprisen er øke trivselen og samholdet. I tillegg til at det blir topp for de som vinner, vil også alle forslagene som forhåpentligvis kommer inn, være til inspirasjon for alle

Foto: Line Loholt

SØK DA VEL!

Søknadskjema finner du på labo.no
Det kan være en gylden anledning til å sjekke ut hva beboerne ønsker seg

Søknadsfrist 10. august 2024

Balkonger fra Balco – Et klimasmart valg for fremtiden!

Balco har all kompetanse i eget hus når det gjelder balkongprosjekter. Egen produksjon og produktutvikling av alle typer bærekraftige balkongsystemer i moderne og effektive lokaler i Sverige. Ta kontakt med oss for å komme riktig i gang!

www.balco.no

Et balkongsystem med Balcos eget utviklede dreneringssystem CleanLine og ventilasjon VentTec.

 BERGEN
Tel 459 76 830

 OSLO
Tel 23 38 12 00

 TRONDHEIM
Tel 902 36 179

BALCO

BALCONIES
FOR
GREATER
LIVING

Flesk og duppe

TIPS!

Spe gjerne med varm melk, da er det enklere å få en jevn og fin saus.

Ha gjerne finhakket persille, dill eller gressløk i duppen før servering, det gir god smak.

Tykke, sprøstekte skiver med flesk, kålrotstappe, kokte poteter og duppe som er en tykk hvit saus. Dette er en enkel, velkjent og velsmakende husmannskost i hele landet. Tilbehøret varierer fra region til region, og kan være kokte gulrøtter, rotmos eller kålstuing. Duppen kan være smakt til med urter, løk eller gressløk.

INGREDIENSER

4 porsjoner

800 g lettsaltet sideflesk

2 ss margarin til steking

Kålrotstappe:

1 kg kålrot

1 l vann til koking

1 dl kremfløte eller matfløte

3 ss smør

2 ts salt

0,25 ts pepper

Duppe:

2 ss smør

3 ss hvetemel

5 dl melk

0,5 ts salt

0,25 ts pepper

Tilbehør:

800 g potet

2 ss finhakket frisk persille

1. Skrell kålrot til kålrotstappe. Del kålrota i grove biter og koke den mør i en kasserolle med usaltet vann. Hell av kokevannet. Mos kålroten, ha i fløte og smør, og smak til med salt og pepper.
2. Smelt smør i en kjele og rør inn mel. Rør godt til blandingen «slipper» kjelen. Spe med halvparten av melken, og rør godt. Tilsett resten av melken og rør til du har en glatt saus. La sausen småkoke i ca. 5 minutter. Rør om av og til. Se til at sausen ikke blir brent. Smak til med salt, pepper og eventuelt litt muskat.
3. Skjær av svoren på flesket og skjær flesket i 1 cm tykke skiver. Stek skivene et par minutter på hver side i en varm stekepanne med margarin. Legg de stekte skivene over på en tallerken med tørkepapir slik at fettene renner av.
4. Visp resten av fettene fra pannen inn i den hvite sausen og smak til med salt og pepper.
5. Anrett stekt flesk på en tallerken sammen med kålrotstappe og duppe. Dryss over til finhakket persille til pynt. Server med kokte poteter.

FRISK OG GOD AVSLUTNING PÅ MÅLTIDET

Appelsinfromasj er friskt og godt,
og er en dessert med lange
tradisjoner som nytes både til
hverdags og til fest.

Appelsinfromasj

TIPS!

Husk alltid å temperere
eggene før du skal piske
eggedosis. La dem gjerne
stå på kjøkkenbenken over
natta. Da får du fin, stiv
eggedosis!

INGREDIENSER 6 porsjoner

7 stk. gelatinplater
3 dl kremfløte
saft og skall av 1 stk. appelsin
5 stk. egg
1 dl sukker

1. Legg gelatinplatene i kaldt vann
5-10 minutter til de er bløte.
2. Pisk kremfløten stiv og sett den kaldt.
3. Vask appelsinen godt i lunkent vann.
Bruk gjerne litt oppvaskmiddel og skyll godt. Finriv skallet og press ut
saften. Bland skall og saft og sett til side.
4. Klem forsiktig ut det meste av vannet fra gelatinplatene smelt dem på lav
varme i en liten kjele. Avkjøl litt, men pass på at gelatinen ikke begynner å
stivne.
5. Pisk egg og sukker til stiv eggedosis.
6. Hell den smeltede gelatinen i en tynn stråle i eggedosisen mens maski-
nen går på lav hastighet. Bland inn appelsin saft og -skall.
7. Vend inn den stivpiskede kremen.
8. Ha blandingen i en sprøytepose og fyll fromasjen i serveringsglass, eller
fyll den rett i en vakker serveringsbolle. Sett fromasjen kaldt minst et par
timer før servering.

aqua
VVS senteret

24-timers vakt

Rørlegger **AQUA VVS SENTERET AS** ble stiftet i 2001, og er en del av Rørkjøp-kjeden.

- Alle ansatte har svennebrev.
- Lovpålagte sertifikater/kurs, inkl. varmearbeidersertifikat fra Norsk Brannvernforening.
- Firmaet er godkjent for ansvarsrett tiltaksklasse 1 og 2.
- Mesterbedrift med sertifikat for FFV (Fagråd for våtrom).
- Sertifisert for bygging/installasjon av mindre avløpsanlegg og infiltrajonsanlegg.
- ADK-S 1 relatert til grøfter og innlegg.
- Arbeidsområde innen sanitær og vannbåren varme/varmepumper.

Timespris LABO-medlemmer: Kr.790,- eks.mva.

Vi er tilgjengelig på telefon hele døgnet.
Ring oss gjerne om det er
noe du trenger hjelp til.

Aqua VVS Senteret AS
Torsvang 4, 3271 Larvik
Tlf. 980 29 999 / Mob. 930 64 850
E-post: jm@aquavvssenteret.no
www.aquavvs-senteret.no

Kjentfolk

Vi er din
lokale
boligmegler

Gry
906 21 975

Aleksander
975 92 250

Lars E
478 92

Selge bolig i 2024?

Vær tidlig ute og start salgsforberedelsene allerede nå.

Vi gir 1/2 pris på tilretteleggingsgebyret for LABO-medlemmer.

aktiv.

Eiendomsmegling

Erik
992 57 666

Ruth Iren
992 57 756

Heidi
996 24 698

Få de beste rådene fra erfarne meglere til hvordan oppnå høy salgspris. Ta kontakt for hyggelig befaring.

 <p>Elveveien 130, Larvik, tlf: 33 11 50 70, dekkspesialistenas.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus på dekk. <p>Dekkkhotell kr 1045,- (NB! ikke bonus på dekkhotell)</p>	 <p>POLAR kraft</p> <p>polarkraft.no Tlf.: 02006 kunde@polar.no</p>	<p>Medlemspriser. Ingen forskuddsbetaling, ingen skjulte påslag eller bindinger.</p>
 <p>Tlf.: 930 64 850 Vakttelefon: 980 29 999</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus • Forbruksmateriell - 25% <p>Rabattert timespris: 790,- eks.mva.</p>	 <p>Løkka 6, Tlf.: 33 13 49 70 Bohus.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 10 % rabatt • 5 % bonus <p>(Nettbutikk for inspirasjon, ingen rabatt og bonus på netthandel)</p>
<p>HADELAND GLASSVERK</p> <p>Glassverkveien 9, Jevnaker</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5% bonus • 10% rabatt på alt du handler, unntatt mat, drikke, Icon eller belysning. 	 <p>Prinsekvartalet, Haraldsgt 2 Tlf.: 940 777 75</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5% bonus • 20% rabatt på lamper og belysning (ikke lyskilder) • 10% rabatt på Nordanrokjøkken <p>Medlemskampanjer</p>
 <p>proff1.no Løkka 8, Larvik Tlf. 33 38 18 90</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus • 50 % rabatt på Essve skruer, fug og lim • Opptil 50 % rabatt på maleverktøy • 20 % på Helly Hansen sko og klær 	 <p>Øya 41, Larvik Tlf.: 331 83 300, brynje.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 20% rabatt (Gjelder Brynjes egne varer) • 5% bonus. <p>Bonus også i Outlet'n.</p>
 <p>Elveveien 216, Larvik TLf.: 331 36 600 gjermundsen.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus • Bonus og rabatt på verksted-tjenester som EU-kontroll, AC-service, oljeskift/filter og øvrige bilreparasjoner • Dekkkhotell og rabatt og bonus på dekk. 	<p>modena® FLISER</p> <p>modena.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 10 % rabatt • 5 % bonus
 <p>Elveveien 12B - 981 96 000 monter.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus • 5 % rabatt på ordinære varer • 10 % rabatt på innerdør, ytterdør, garderobe og peis (bestillingsvarer) • Inntil 35% rabatt på vindu og balkongdør (bestillingsvarer) 	 <p>Nærmeste butikker er i Tønsberg og Skien</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5% bonus
 <p>Sanden 2, Larvik bolgenkulturhus.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 15% rabatt på Bølgens egne forestillinger. Rabatt på kino hver torsdag og rabatt på forestillinger i regi av Riksteateret. <p>Billetter: bolgen.no/labo Medlemskode: LABO1946</p>	 <p>Larvik: Lågaveien 6, Larvik Tlf: 33 13 23 00 Stavern: Terneveien 2, Stavern Tlf: 33 13 99 66</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus på alle kjøp
 <p>Tlf.: 21 41 67 67 legalis.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus <p>Medlemspris per time kr 1.925,- inkl. mva</p>	 <p>Nansetgata 89, tlf.: 33 18 30 15 sommerfeltelektro.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 15 % rabatt på el-materiell kr 100,- i rabatt på timeprisen • 5 % bonus.

Må levere inn kvittering til LABO for å få bonus.

HUSK! Rabatt gjelder ordinært prisede varer. Bonus får du i tillegg til rabatter og gjelder for alle kjøp, også tilbud og kampanjer. For å få bonus må du betale med betalingskort registrert på Min Side.

<p>fagmøbler</p> <p>Nærmeste butikker er i Tønsberg og Skien</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5 % bonus • 10 % rabatt 	<p>Øya Interiør • Håndverk</p> <p>Buggesgate 3 Tlf.: 96 00 99 50</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Luxaflex solskjerming 20% rabatt og 5% bonus • Metervare gardin 20% rabatt og 5% bonus • Øvrige varer 5% bonus
<p>THON HOTELS</p> <p>thonhotels.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 12 % rabatt på ordinær pris 	<p>FRETEX</p> <p>Prinsegata 3, Larvik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 10% rabatt
<p>CLOSE UP</p> <p>Elveveien 30C, Larvik closeup.no, tlf.: 975 38 000</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5% bonus på alt. Medlemskampanjer. 	<p>NOVASOLO</p> <p>Heggdalringen 11 og Prinsegata 2, Larvik novasolo.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 20% rabatt • 5% bonus i butikk <p>Må levere inn kvittering til LABO for å få bonus.</p>
<p>HOTELL for medlemmer</p> <p>LABO.fordelerformedlemmer.no Tlf.: 03712</p>	<p>Medlemspriser på hotell</p>	<p>if..</p> <p>LABO.fordelerformedlemmer.no Tlf. 21 49 78 50</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 2% bonus og gode medlemspriser
<p>Nextory</p> <p>Bok app</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5% bonus hver mnd. • 6 uker gratis prøveperiode. • 5 ulike abonnement 	<p>NY!</p> <p>Peppes PIZZA</p> <p>Fritzøe Brygge, Larvik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 5% bonus

NETTBUTIKKER

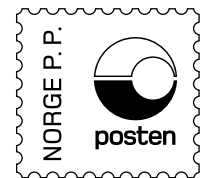
<p>ApotekHjem Lindex Bubbleroom BliVakker.no Jakt & Friluft</p>	<p>Skruvat.no HelloFresh! Skogstad Munk Store</p>	<p>Nettbutikker: Husk at for å få bonus må du bestille via Min side.</p>	<p>Har du ikke smarttelefon? Send MEDLEM til 1963 og du får en bekreftelse på medlemskapet på sms.</p>
---	---	---	---

LAST NED APPEN VÅR

Du får oversikt over dine medlemsfordeler og har medlemsbeviset lett tilgjengelig.

Returadresse:
Larvik Boligbyggelag
pb. 263, Prinsegata 4
3251 LARVIK

MEDLEMSFORDELER HOS BYGGMAKKER LARVIK EKSPERTHJELP OG BONUS

SOM MEDLEM FÅR DU:

**5% BONUS
PÅ ALLE KJØP**

SLIPP LØS HÅNDVERKEREN I DEG

Nordmenn er verdensmestre i oppussing, og alle verdensmestre trenger et støtteapparat.

- Dyktige fagfolk som gir gode råd
- Bare produkter av høy kvalitet
- Konkurransedyktige priser og gode tilbud
- Formidling av de beste håndverkerne om du vil ha jobben gjort fiksferdig
- Tilhengerutlån eller hjemtransport
- Praktiske tjenester som gratis tak og vindussjekk
- Fleksible betalingsløsninger

LARVIK
Øya 6, 3262 Larvik
Tlf: 33 13 23 00 - 7-18 (9-15)

BYGGMAKKER

www.byggmakker.no

*Husk å vise frem medlemskortet for å få rabatt og bonus. Medlemsrabatt gjelder ikke varer på tilbud eller til fast lavpris.